

A Nagykanizsai Eszperantó Csoport

A kép a szociáldemokrata párt eszperantó csoportját ábrázolja 1933-ban. Kezükben a 'Népszava', az 'Esperanto és Heroldo' című újság ['Heroldo de Esperanto'? Indult ezzel a címmel 1932-ben egy eszperantó lap. -- A szerk.], illetve eszperantó zászló van. Jancsi bátyám a középső sorban jobbról a negyedik, mellette pedig Lajos bátyám van.

János bátyám 1906-ban született, vasesztergályos volt. Volt egy vasgyár Pécsett, zsidó tulajdonosa volt, ahol különböző kocsikba, mezőgazdasági gépekbe olyan alkatrészeket csináltak, amelyek nagy precizitást kívántak. Erősen baloldali volt, sőt kommunista. Egyszer sztrájkot szervezett a gyárban. Eszperantóul levelezett Finnországon keresztül, Oroszországban levő ifjúkkal, amiért igen-igen sok kellemetlensége lett. Állandóan figyelte rendőrség. Több május elsejét töltött a rendőrség fogdájában, mint otthon. És ezért büntető munkásszázadba került, kint pusztult el a fronton.

Lajos bátyám 1914-ben született, ő volt a legutolsó, a legfiatalabb a fiúk között. Csak hat elemi végzett, és egy bőrkereskedésben volt eladó. Ezt a munkát végezte addig, amíg el nem vitték munkaszolgálatosnak. Imrével közös munkásszázadban volt, együtt csinálták végig. A nagy áttörésnél [lásd Don-kanyar; doni áttörés: 1943. január 12--14. -- A szerk.] Imre meghalt, megfagyott, Lajos pedig fogságba került, és 1948-ig szovjet hadifogságban volt Nyizsnij Tagilban, a szovjet Urál hegység szibériai oldalán. 1948-ban hazajött betegen. Visszament [Nagy]Kanizsára, feleségül vette a volt bőrkereskedés tulajdonosának a lányát, és nagyon szépen éltek, csak Lajos folyton beteg volt. A veséje zsugorodott, aztán lett belőle hasnyálmirigy-gyulladás meg egyebek. 1958-ban halt meg, 1959-ben pedig a felesége, akinek a szíve Auschwitz után szintén nagyon rossz volt, utánahalt a bánattól.